

شماره سوال	منبع پاسخ	صفحه	سطر	پاسخ صحیح	پاسخ تشریحی
۸۱	جزوه رشد کیهان	۱۳۴	۱۶	۴	هرچقدر کودک بحران دوم را به شیوه مثبت تری حل کنند، یعنی کسب خودمختاری آن‌ها در مقابل شرم و تردید بیشتر باشد، آنگاه من نیرومند را بر مبنای اراده مقدماتی در خود به وجود می‌آورند. تعارض دوره نوپایی یعنی خودمختاری در برابر شرم و تردید در صورتی به نحو مطلوب حل می‌شود که والدین رهنمود مناسب و انتخاب‌های مناسب برای کودکان خردسال فراهم کنند. در مجموع، اعتماد بنیادی و خودمختاری، از فرزندپروری صمیمانه و دلسوزانه و انتظارات معقول در مورد کنترل تکانه در آغاز سال دوم به وجود می‌آیند. البته در صورت سوال مستقیم به لغاتی اشاره نشده است که عادت داریم برای مرحله دوم اریکسون ببینیم اما اشاره به «عزم» و «آزادی انتخاب» و «خودمهارگری» که همان کنترل تکانه است، همگی اشاره به همان خودمختاری یا شک و تردید به خود دارد.
۸۲	جزوه رشد کیهان	۱۶۱	۶	۱	مرحله تفرّد - جدایی: الف) خرد مرحله تمایز (۵ تا ۹ ماهگی): ماهر معتقد بود نوزاد به طور رشی، به سمت عملکرد مستقلانه و کشف دنیایی وسیع‌تر رانده می‌شود. نیروهای قدرتمند درونی، نوزاد را مجبور می‌سازند تا محیط پیرامون خود را بررسی کند. در حدود ۶ ماهگی نوزادان از مادر فاصله می‌گیرند تا بهتر به او نگاه کنند. مادر را با افراد دیگر و اشیاء مقایسه می‌کنند. نوزاد یک شخص مستقل است که به گونه‌ای فعالانه مادر خویش و دنیای خارج را بررسی می‌کند. ماهر عنوان کرد که، نوزاد از تخم بیرون آمده است. در دو مرحله همزیستی بهنجار و درخودماندگی بهنجار اصلاً کودک از مادر فاصله‌ای نگرفته که بخواهد برگردد و مادر را چک کند و در مرحله نزدیکی مادر نقطه اتکا است اما تصویر مادر درونی شده است و کودک نیازی به چک کردن دایم پشت سرش به اندازه مرحله تمایز ندارد.
۸۳	جزوه رشد کیهان	۲۵۷	۸	۴	ناخودآگاه جمعی: ناخودآگاه شخصی هر کس منحصر به فرد است. هر شخصی افکار و احساسات متفاوتی را در زندگی خویش واپس می‌زند. با این حال یونگ همچنین معتقد بود که در عمیق‌ترین لایه روان، یک ناخودآگاه جمعی وجود دارد که ارث برده می‌شود و تمامی نوع بشر در آن شریک هستند. ناخودآگاه جمعی از انرژی ذاتی فرد تغذیه می‌شود و به تمایلاتی که کهن‌الگوها (آرکی تایپ‌ها) نامیده می‌شوند، نیرو می‌بخشد و آنها را سازمان می‌دهد. افراد از طریق این تصاویر سعی می‌کنند تا عمیق‌ترین تمایلات و آرزوهای ناخودآگاه درونی خویش را ابراز کنند. کهن‌الگوها شامل تصاویری از مادر زمین، پیرزن خردمند، پیرمرد خردمند، حیوانات، تولد دوباره، مرگ و... هستند.
۸۴	جزوه رشد کیهان	۱۰۴	۳۱	۳	پیاژه بر این باور است که مراحل او مبین یکپارچگی‌های سلسله‌مراتبی است، یعنی اینکه مراحل پایین‌تر ناپدید نمی‌شوند بلکه با چهارچوب وسیع و جدید یکپارچگی می‌یابند یا اینکه تحت تسلط این چهارچوب جدید در می‌آیند. مثلاً نوجوانی که استفاده از عملیات صوری را آغاز می‌کند باز هم می‌تواند عملیات عینی را به کار ببرد.
۸۵	جزوه رشد کیهان	۲۱۶	۱	۴	چامسکی نوعی نگرش پیش‌ساخت‌گرایی را از نو مطرح کرد. تذکرات او در مورد پدید آمدن لحظه‌ای یا آنی گرامر کامل، چنین القا می‌کند که گویی کودکان از نظر مباحث زبان، مینیاتور بزرگسالان محسوب می‌شوند.
۸۶	نظریه‌های رشد کربن	۳۷۶	۹	۳	-

۸۷	-	-	-	۲	-
۸۸	جزوه رشد کیهان	۴	۵	۲	۲۶
<p>دیدگاه رشد‌گرایان حقیقی در نوشته‌های ژان ژاک روسو یافت می‌شود. روسو با لاک موافق بود که کودکان با بزرگسالان متفاوت هستند، اما او این مسئله را با قطعیت بیشتری مطرح کرد. روسو معتقد بود که کودکان ظرف خالی یا لوح سفید نیستند، بلکه شیوه‌های احساس و تفکر را در خود دارند. زیرا کودکان مطابق با طرح طبیعت رشد می‌کنند که آن‌ها را وادار می‌کند تا در مراحل متفاوت قابلیت‌های متفاوتی در خود ایجاد کنند.</p> <p>ژان ژاک روسو فیلسوف فرانسوی، مدعی شد که کودکان لوح سفیدی نیستند که آموزش بزرگسالان آن را پر کند. در عوض روسو کودکان را به صورت وحشی‌های اصیل در نظر داشت که به صورت طبیعی از موهبت درک درست و غلط و برنامه‌های فطری برای رشد منظم و سالم برخوردارند. روسو برخلاف لاک معتقد بود که آموزش بزرگسالان به درک اخلاقی و تفکر و احساس کودکان صدمه می‌زند. فلسفه او فلسفه کودک‌محور بود که در آن بزرگسالان باید پذیرای نیازهای کودکان خود باشند. روسو با طرح دیدگاه‌های خود پدر روان‌شناسی رشد خوانده می‌شود. فلسفه روسو دو مفهوم مهم را در بر دارد: <u>مرحله و رشد</u>. مفاهیمی مانند طرح طبیعت، برنامه‌های فطری برای رشد و مرحله و رشد همگی مربوط به دیدگاه ارگانیسمی است.</p>					
۸۹	جزوه رشد کیهان	۲۵۳	۱۲	۴	
<p>وایلانته، تحول زندگی بزرگسال را در سه دوره متمایز (استقرار، تحکیم و گذار) ارائه داده است که: آغاز آن از ۱۸ سالگی تا ۳۰ سالگی دوره استقرار است و با آزاد شدن از قید والدین و دست یافتن به استقلال، همسرگزینی و برقراری و تعمیق دوستی‌ها مشخص می‌شود. این دوره یا مرحله انسان برای سازش یافتن با موقعیت‌ها از مکانیسم‌های دفاعی «من» سود می‌جوید. وایلانته این مکانیسم‌ها را به چهار دسته تقسیم کرده است:</p> <p>۱- مکانیسم‌های رسیده یا پخته مانند حس طنز یا دگردوستی ۲- مکانیسم‌های روان‌گسسته‌وار، یا تغییر شکل دادن به واقعیت ۳- مکانیسم‌های نارس یا ناپخته، به شکل بروز دردهایی که اساس بدنی ندارند. ۴- مکانیسم روان‌آزرده‌وار مانند ابراز خشم نسبت به رئیس</p>					
۹۰	جزوه رشد کیهان	۸۷	۱۴	۱	
<p>به عقیده برونفن برنر، محیط نیروی ثابتی نیست که به صورت یکپارچه بر افراد تأثیر بگذارد، بلکه نیرویی پویا و دایم در تغییر است. تغییرات زندگی می‌توانند از بیرون صورت گیرند یا اینکه از درون فرد ناشی شوند، زیرا افراد بسیاری از موقعیت‌ها و تجربیات خود را انتخاب می‌کنند، تغییر می‌دهند و بوجود می‌آورند. برونفن بعد زمانی مدل خود را سیستم زمانی نامید.</p>					
۹۱	-	-	-	۱	
۹۲	-	-	-	۳	
۹۳	روان‌شناسی رشد و تحول انسان پاپالیا	۴۴۰	۲۳	۳	
<p>از دست دادن تدریجی شنوایی مرتبط با افزایش سن به عنوان پری‌بیکوزیس شناخته می‌شود.</p>					
۹۴	جزوه خلاصه پاپالیا کیهان	۶۲	۲۰	۲	
<p>مواد واسطه‌ای: به موادی مثل الکل، مشروب الکلی یا سیگار و ماری جوآنا اطلاق می‌شود ممکن است به مصرف مواد اعتیادآورتر منجر شود.</p>					
۹۵	جزوه خلاصه پاپالیا کیهان	۵۷	۱۶	۱	
<p>رابرت سلمن بر مبنای مصاحبه با بیش از ۲۵۰ نفر، بین ۳ تا ۴۵ سالگی، تغییر مفهوم دوستی را در ۵ مرحله که با یکدیگر همپوشی دارند، توصیف کرد. او دریافت که بیشتر کودکان مدرسه‌ای در مرحله دوم (یعنی دوستی دو جانبه بر مبنای علائق شخص) قرار</p>					

دارند. کودکان بزرگتر، از حدود ۹ سالگی به بعد، ممکن است در مرحله سوم (روابط مشترک دوجانبه و صمیمانه) باشند و کودکان مدرسه‌ای براساس میزان صمیمیت و مقدار وقتی که با هم میگذرانند، بین «بهترین دوستان» «دوستان خوب» و «دوستان موقتی» تمایز قائل میشوند. کودکان در این سن، معمولاً دارای سه تا پنج «بهترین دوست» هستند که بیشتر وقت آزادشان را با آنها میگذرانند. دختران مدرسه‌ای به داشتن دوستان متعدد، کمتر از داشتن چند دوست نزدیک که بتوانند به آنها اعتماد کنند اهمیت میدهند؛ پسران دوستان بیشتری دارند اما معمولاً کمتر صمیمی و دلبسته هستند.					
-	۳	-	-	-	۹۶
آیا چیزی به نام بحران میانسالی وجود دارد؟ غالباً تغییراتی که در فاصله سنین ۴۰ تا ۵۰ سالگی در شخصیت و سبک زندگی رخ میدهند به بحران میانسالی - یک دوره فشارزای فرضی که از بازنگری و ارزیابی مجدد زندگی نشأت میگیرد - نسبت داده میشوند، بحران میانسالی چیزی شبیه بحران هویت تلقی شده است؛ در واقع به آن نوجوانی دوم اطلاق میشود. به گفته الیوت ژاکس، روانکاو که این اصطلاح را مطرح کرد، عامل سبب ساز بروز این بحران، آگاهی از فناپذیری است. بسیاری از افراد در این سنین در می‌یابند که نمیتوانند رؤیاهای جوانی خود را تحقق بخشند یا تحقق رؤیاهایشان آنقدر که انتظار داشته اند رضایت بخش نبوده است. آنها پی میبرند که اگر بخواهند تغییر مسیر دهنده باید عجله کنند. لوینسون باور داشت مادامی که افراد مجبور به سازماندهی مجدد زندگی خود هستند، بحران میانسالی امری اجتناب ناپذیر است.	۲	۲	۹۱	جزوه خلاصه پاپالیا کیهان	۹۷
روش نقض انتظار: پژوهشگران کودک‌ها را نسبت به رویدادی مادی خوگیر می‌کنند، بعد آن‌ها مشخص می‌کنند که آیا نوباوگان به رویداد مورد انتظار یا به رویداد غیر منتظره (مدلی که قوانین مادی را نقض می‌کند) برگشت می‌کنند (طولانی‌تر نگاه می‌کنند) یا خیر. رنه بیلاگون و همکاران او، در یک رشته تحقیقات با استفاده از روش نقض انتظار، ادعا کردند که شواهدی برای پایداری شیء در چند ماه اول زندگی پیدا کرده‌اند. بیلاگون و دیگران تأکید کردند که نوباوگان به انواع رویدادهای غیرمنتظره‌ای که اشیای پنهان را شامل می‌شوند طولانی‌تر نگاه می‌کنند.	۲	۳۱	۱۰۸	جزوه رشد کیهان	۹۸
مرحله نهفتگی و رکود (۶ تا ۱۱ سالگی): این مرحله با سن مدرسه مطابقت دارد. اگر دوره قبلی انفعالی (عاطفی - هیجانی) است، این دوره مقوله‌ای و شناختی است. در اینجا پذیرش نوعی انضباط رخ می‌دهد که این انضباط مبنای اجتماعی شدن و پذیرش قاعده است. در این سن غرایز جنسی خفته هستند و فراخود بیشتر رشد می‌کند و کودک به کسب ارزش‌های اجتماعی تازه می‌پردازد. عملیات عینی (۷ تا ۱۱ سالگی): کودکان قابلیت تفکر منظم (نظام‌دار) را در خود گسترش می‌دهند، ولی این توانایی تنها هنگام برخورد با اشیاء و فعالیت‌های ملموس و عینی امکان‌پذیر است. در این دوره استدلال کودکان منطقی می‌شود، مثلاً کودک هنگام خمیربازی متوجه می‌شود که مایع خمیربازی بعد از تغییر شکل ثابت می‌ماند. کودکان همچنین اشیاء را در طبقات، سازمان می‌دهند. با این حال تفکر آن‌ها هنوز انتزاعی نیست.	۳	۱	۹۹ ۲۳ ۱۰۵	جزوه رشد کیهان	۹۹
مرحله چهارم: جهت‌گیری حفظ کردن نظم اجتماعی / وجدان اجتماعی: در این مرحله فرد دیدگاه بزرگ‌تری را به حساب می‌آورد - دیدگاه قوانین اجتماعی. گزینه‌های اخلاقی دیگر به روابط نزدیک با دیگران وابسته نیستند. استدلال مرحله ۳، در روابط دو نفر با اعضای	۱	۴	۱۲۷	جزوه رشد کیهان	۱۰۰

<p>خانواده یا دوستان صمیمی خود بهترین کاربرد را دارد. اما در مرحله ۴ به عکس، پاسخ‌دهندگان به نحو وسیع‌تری به جامعه به عنوان یک کل توجه می‌کنند. در عوض، مقررات باید به صورت یکسان در مورد همه اجرا شوند و هر عضو جامعه وظیفه دارد که از آن‌ها اطاعت کند. افراد در مرحله ۴ معتقدند که هرگز نباید از قوانین سرپیچی کرد. همین‌انگیزه خوبی برای این کار داشته، ولی نمی‌تواند دزدی را تأیید کند. اگر همه ما هر زمان که احساس می‌کنیم دلیل خوبی در دست داریم قوانین را زیر پا بگذاریم چه پیش خواهد آمد؟ بدون شک نتیجه هرج و مرج خواهد بود.</p>				
--	--	--	--	--

نتیجه ارزیابی:

تعداد کل سوالات درس روانشناسی رشد: ۲۰

تعداد سوالاتی که در منابع درس روانشناسی رشد وجود داشته: ۱۶

تعداد سوالاتی که پاسخشان مستقیماً در جزوه کیهان بود: ۱۲

درصد پوشش‌دهی جزوات کیهان به سوالات این درس در این آزمون: ۷۵ درصد

پاسخ‌ها بر اساس آخرین ویراست جزوات سال ۱۴۰۱ روانشناسی کیهان استخراج شده است.

تاریخ برگزاری آزمون: ۱۲ اسفند

تاریخ تهیه گزارش: ۲۶ اسفند